

SZTUKA

EDUKACJI

KULTURA

W PROGRAMACH

NAUCZANIA

KONFERENCJA

DLA NAUCZYCIELI,
ANIMATORÓW I EDUKATORÓW

22–23.11.2013

SCENARIUSZ LEKCJI

**BUDUJEMY NASZE
PAŃSTWO.
ZAJĘCIA INSPIROWANE
FILMEM *MUR I WIEŻA*
Yael BARTANY**

TYTUŁ PROJEKTU:

Budujemy nasze państwo. Zajęcia inspirowane filmem *Mur i wieża* Yael Bartany

PRZEDMIOT:

Wiedza o kulturze

ETAP EDUKACYJNY:

Szkoła ponadgimnazjalna

WYMAGANIA Z PODSTAWY PROGRAMOWEJ:

I. ODBIÓR WYPOWIEDZI I WYKORZYSTANIE ZAWARTYCH W NICH INFORMACJI.

Uczeń:

- 1) zna dwudziestowieczne dzieła reprezentujące różne dziedziny sztuki (literaturę, architekturę, plastykę, muzykę, teatr, fotografię, film, sztukę nowych mediów) i dostrzega związki pomiędzy nimi;
- 2) wskazuje różne funkcje dzieła sztuki (np. estetyczną, komunikacyjną, społeczną, użytkową, kultową, poznawczą, ludyczną);
- 3) analizuje temat dzieła oraz treści i formę w kontekście jego różnych funkcji, wykorzystując podstawowe wiadomości o stylach i epokach z różnych dziedzin sztuki;
- 4) analizuje film lub analizuje spektakl teatralny, posługując się podstawowymi pojęciami z zakresu właściwej dziedziny sztuki;
- 8) lokuje wytwory kultury (zachowania, zwyczaje, normy moralne, wytwory materialne, dzieła sztuki) w kontekście grup społecznych, w których są tworzone i odbierane (rodzina, rówieśnicy, społeczność lokalna, naród).

II. TWORZENIE TEKSTU

Uczeń:

- 1) wypowiada się – w mowie i w piśmie – na temat wytworów kultury i ludzkich praktyk w kulturze (zachowań, obyczajów, przedmiotów materialnych, dzieł sztuki);
- 2) wypowiada się na temat dzieła sztuki, używając pojęć zarówno swoistych dla poszczególnych sztuk, jak i wspólnych (forma, kompozycja, funkcja, nadawca, odbiorca, użytkownik, znaczenie, kontekst, medium);
- 4) bierze aktywny udział w szkolnych przedsięwzięciach artystycznych, animacyjnych, społecznych i innych (wystawa, happening, przedstawienie szkolne, gazetka szkolna, kulturalna akcja charytatywna).

III. ANALIZA I INTERPRETACJA TEKSTÓW KULTURY

Uczeń:

- 1) odróżnia pojęcie kultury rozumianej jako dorobek artystyczny od kultury rozumianej jako całościowy dorobek ludzkości, ze zrozumieniem używa określeń: kulturowy i kulturalny;
- 2) rozróżnienie, o którym mowa w pkt. 1, stosuje w interpretacji wytworów kultury;
- 3) odnosi elementy kultury (zachowania, zwyczaje, praktyki, przedmioty materialne, dzieła sztuki) do kategorii: czas, przestrzeń, ciało, grupa społeczna (rodzina, rówieśnicy, społeczność lokalna, naród);
- 4) interpretuje praktyki kultury z najbliższego otoczenia (klasa, szkoła, dom, osiedle, podwórko, miasto, kościół, stadion piłkarski);
- 5) dostrzega i nazywa związek między dziełem a sytuacją społeczno-historyczną i obyczajami epoki, w której powstało;
- 7) wskazuje relacje między kulturami: lokalną, regionalną, narodową i europejską, ujawniające się w konkretnych dziełach sztuki i praktykach kultury.

KOMENTARZ:

Scenariusz obejmuje trzy jednostki lekcyjne. Stanowi modelowy przykład realizacji założeń podstawy programowej z wiedzy o kulturze, uwzględniających trzy kluczowe etapy: odbiór tekstu kultury, jego interpretacja oraz tworzenie wypowiedzi. Pierwszą lekcję można przeprowadzić w ramach tematu poświęconego językowi filmu, sposobom wykorzystania technik filmowych oraz interpretacji filmu z wykorzystaniem różnych kontekstów kulturowych. Dwie następne jednostki lekcyjne mogą być próbą wykorzystania w praktyce wiedzy w formie gry edukacyjnej, polegającej na budowaniu wspólnego państwa. Uczniowie, podzieleni na zespoły, realizują przydzielone zadania, budują państwa na podstawie informacji, które otrzymali od nauczyciela. Następnie z tych kilku państw, w drodze umowy i pertraktacji, powstaje federacja państw. W zależności od tego, na jakim przedmiocie odbywają się zajęcia, można położyć nacisk na różne treści.

Na języku polskim większy nacisk warto położyć na pertraktacje między potencjalnymi członkami federacji, stosowanie przez uczniów różnych rodzajów argumentów. Na lekcjach historii i wiedzy o społeczeństwie można większą uwagę skupić na treściach społeczno-politycznych: wybór ustroju, opracowanie wspólnej konstytucji ustalającej zasady funkcjonowania państw/ republik w obrębie federacji, z uwzględnieniem ich wielokulturowości i specyfiki. Z kolei na geografii lub przedsiębiorczości warto rozważyć zagadnienie, w jaki sposób ukształtowanie naturalne terenu, położenie geograficzne i zasoby naturalne determinują sfery życia politycznego, społecznego i kulturalnego w państwie, jak wpływa to na relacje z sąsiadami. Ponadto zaprezentowany materiał doskonale nadaje się do zajęć na godzinie wychowawczej, kiedy nauczycielowi powierza się nową klasę i musi on poznać uczniów, zaobserwować ich naturalne predyspozycje i dysfunkcje. Wówczas wspólne budowanie państwa pozwoli nieomal na Gardnerowskie rozpoznanie różnych uzdolnień kierunkowych (plastycznych, językowych, społecznych, muzycznych, matematyczno-logicznych i innych), a także potencjału twórczego, motywacji do działania i ogólnej wiedzy o świecie.

CZAS TRWANIA:

45 min + 90 min

SŁOWA KLUCZOWE:

język filmu, kultura jako całość kształt działalności człowieka, kultura lokalna, kultura regionalna, kultura narodowa, państwo a naród, wyróżniki państwowości, państwa wielonarodowe i wielokulturowe, dokumenty konstytuujące państwo

CELE LEKCJI:

Uczeń potrafi:

- wymienić i omówić na przykładzie obejrzanego filmu elementy języka filmowego;
- dokonać interpretacji filmu, odczytać główne symbole z uwzględnieniem podstawowych kontekstów: historycznego, ideowego, kulturowego;
- dostrzec parodię, pastisz, sposoby ich realizacji w filmie;
- wymienić i zdefiniować podstawowe wyznaczniki państwa;
- zredagować podstawowy tekst dotyczący zasad funkcjonowania określonej społeczności.

METODY PRACY:

- dyskusja,
- burza mózgu,
- mapa mentalna,
- praca z dziełem filmowym,
- praca metodą projektu,
- praca z tekstem źródłowym.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- film Yael Bartany *Mur i wieża (2009)* <http://artmuseum.pl/pl/filmoteka/praca/bartana-yael-mur-i-wieza>
- prezentacja poświęcona fikcyjnym państwom,
- Konstytucja III Rzeczypospolitej Polskiej,
- arkusze papieru A1,
- kolorowy papier,
- słomki,
- zapałki,
- sznurek,
- stare mapy lub płachty kartograficzne,
- klej,
- taśma klejąca,
- flamastry,
- karty zadań i ról (załącznik do scenariusza).

PRZYGOTOWANIE DO ZAJĘĆ:

Jako zadanie domowe uczniowie otrzymali polecenie zebrania informacji z różnych źródeł na temat definicji państwa i społeczeństwa.

PRZEBIEG LEKCJI:

CZĘŚĆ PIERWSZA

1. Wprowadzenie do tematu, przedstawienie sylwetki izraelskiej artystki Yael Bartany – autorki filmu *Mur i wieża*; wyjaśnienie pojęcia „kibuc”.
2. Projekcja filmu *Mur i wieża*.
3. Rozmowa na temat obejrzanego filmu.
Odbiór tekstu kultury (filmu):
 - akcja jednowątkowa, budowa kibuca;
 - bohaterowie: młodzi Żydzi przybywający do Polski lub powracający na ziemię swoich przodków, pełni entuzjazmu, aktywni;
 - sposoby kreacji bohaterów: strój, brak rozmów;
 - ważne przedmioty: wieża, mur, godło, flaga, zabudowanie – kibuc;
 - miejsce akcji: Warszawa, plac Bohaterów Getta;
 - język filmu – plany filmowe: średnie, półzbliżenia, plany pełne, ogólne; montaż: krótkie ujęcia, szybko zmieniająca się akcja, scenografia: ujęcia nieba nocą za dnia, pomnik Bohaterów Getta; przedmioty równie ważne jak ludzie; operowanie światłem;
 - ścieżka dźwiękowa: *Mazurek Dąbrowskiego* w różnych aranżacjach i wariacjach dźwiękowych, buduje nastrój.

INTERPRETACJA TEKSTU KULTURY:

- kontekst osadnictwa żydowskiego w Palestynie (tło historyczne, podłoże ideologiczne);
- kontekst relacji polsko-żydowskich w XX wieku (specyfika miejsca, teren byłego getta w Warszawie);
- kontekst kulturowy/artystyczny – gra konwencjami filmowymi: realizm, groza, film zaangażowany, elementy parodii, pastiszu;
- kontekst antropologiczny, dążenie człowieka nieomal od zarania dziejów do tworzenia państw jako formy zrzeszania się, wyznaczanie terenu,
- wybór osoby sprawującej władzę, wybór symboli, formułowanie zasad funkcjonowania zbiorowości, identyfikacja ludności z tym miejscem;
- kontekst fikcyjnego ruchu polityczno-społecznego (alternatywna wizja historii, wyobraźnia polityczna).

Naród a państwo (ćwiczenie w określaniu bytów społecznych/wspólnotowych); jakie elementy tworzą naród, a jakie państwo? Znane typy państw dawniej i obecnie.

Współczesne państwa fikcyjne – prezentacja ilustrowana slajdami: Elgaland Vargaland, Sealand, Państwo Michała Szezkina.

CZĘŚĆ DRUGA (WARSZTATOWA) – TWORZENIE WYPOWIEDZI

Budowanie państw fikcyjnych; uczniowie zostają podzieleni na grupy poprzez losowanie kolorów drużyn. Każda z drużyn ma za zadanie zbudować własne państwo, otrzymuje pewne wytyczne do pracy (kartę państwa), a każdy z członków grupy – kartę obywatela. Oprócz nadania państwom nazw i symboli oraz stworzenia mapy, podczas tej części trwa również negocjowanie specyfiki tworów państwowych oraz określanie obszarów terytorialnych. Wyrazem tego jest sporządzona podczas zajęć mapa lub makieta państwa.

ZALĄCZNIK. KARTY PRACY

PRZEBIEG WARSZTATÓW:

1. PODZIAŁ UCZESTNIKÓW NA GRUPY POPRZEZ LOSOWANIE KOLORÓW DRUŻYN.

Wyłonienie pięciu drużyn: żółta, pomarańczowa, czerwona, zielona, niebieska. Każda grupa otrzymuje:

- kartę państwa (zawierającą podstawowe informacje o państwie),
- karty obywateli (w zależności od liczebności grupy; karty zawierają charakterystykę postaci).

2. CZŁONKOWIE DRUŻYN DZIAŁAJĄ W OBRĘBIE SWOICH GRUP

ZGODNIE ZE WSKAZÓWKAMI I SZCZEGÓŁOWYMI WYTYCZNYMI ZAMIESZCZONYMI NA KARTACH:

- tworzą nazwy państw i wybierają swoich przedstawicieli do władz;
- przygotowują kształt terytorialny państw (wycinają go z kartonu w kolorze przyporządkowanym danej grupie), zaznaczają na nim charakterystyczne punkty i obszary wymienione w kartach (państwa mogą mieć formę makiety);
- przygotowują flagi i godła swoich państw;
- negocjują problematyczne kwestie opisane w kartach. Pozwala to na opracowanie dalszej strategii działań, określenie tożsamości państwa i zasad polityki zagranicznej w stosunku do pozostałych państw;
- uczniowie mogą przygotować krótki zapis w formie konstytucji opracowanej przez siebie (należy posiłkować się zapisami Konstytucji III RP);
- nauczyciel prowadzący warsztaty udziela wskazówek, ukierunkowuje pracę, w razie pytań i wątpliwości – rozstrzyga je.

3. FINAŁ WARSZTATÓW: PRZYGOTOWANE W POPRZEDNIEJ CZĘŚCI WARSZTATOWEJ PAŃSTWA ZOSTAJĄ ZE SOBĄ POŁĄCZONE I ZESPOLONE W JEDEN WIELKI, RÓŻNORODNY ŚWIAT.

Między poszczególnymi państwami odbywają się negocjacje dotyczące kwestii spornych zasygnalizowanych w kartach, a także planów dotyczących zagospodarowania wolnych terenów powstałych w wyniku połączenia państw.

W tej części ujawniają się szczególnie kompetencje językowe uczniów, ogólna wiedza o świecie, historii, umiejętność logicznego myślenia i argumentowania swojego stanowiska.

4. PODSUMOWANIE WARSZTATÓW PRZEZ PROWADZĄCYCH.

Ewaluacja, zapytanie uczniów:

- co ułatwiało, a co utrudniało pracę w zespołach;
- co jest ważne w tworzeniu/budowaniu państw/państwowości;
- czego dowiedzieli się o sobie i o innych.

PRACA DOMOWA:

Korzystając z różnych dostępnych źródeł wiedzy, spróbuj odnaleźć na mapie politycznej świata państwo, które odpowiadałoby fikcyjnemu państwu stworzonemu przez Twoją grupę zadaniową. Podaj uzasadnienie wyboru.

BIBLIOGRAFIA:

Ćwiczenia z wyobraźni politycznej

Engelking Barbara, Leociak Jacek, *Getto warszawskie. Przewodnik po nieistniejącym mieście*, Warszawa 2001

Hollender Tadeusz, *Polska bez Żydów*, Warszawa 1938

Bartana Yael, *And Europe will be stunned: The Polish Trilogy*, Warszawa 2011

Kowalczyk Izabela, *Podróż do przeszłości. Interpretacje najnowszej historii w polskiej sztuce krytycznej*, Warszawa 2011

Sztuka jako rozmowa o przeszłości, red. Piotr Kosiewski, Warszawa 2009

Moczarski Kazimierz, *Rozmowy z katem*, Warszawa 1992

A Cookbook for Political Imagination, red. Sebastian Cichocki, Galit Eilat, Warszawa 2011

Mościcki Paweł, *Polityka teatru. Eseje o sztuce angażującej*, Warszawa 2008

<http://zabawnik.org/>

Informacje o państwach fikcyjnych

Rzeczpospolita Babińska

Tazbir Janusz, *Rzeczpospolita babińska*, „Tygodnik Powszechny” 2007, nr 51/52.

Tazbir Janusz, *Rzeczpospolita babińska w legendzie*, „Przegląd Humanistyczny”, 1972, nr 3 (90).

Metawera, Piotr Szmidke

<http://www.metavera.pl/index.php>

Szmitke Piotr, *Metaweryzm. Kategorie nieistnienia w sztuce*, Paryż 2011

Sealand: Roy Bates

<http://www.sealandgov.org/>

Marcelak Ramigiusz, *Księstwo Sealand w: Mikrokraje Europy*, Poznań 2005

Elgaland Vargaland: Leif Elgren, Carl Michael von Hausswof

<http://www.elgaland-vargaland.org/>

<http://cabinetmagazine.org/issues/18/index.php> (nie tylko o Elgaland Vargaland)

Państwo Michała Slezkina

http://funbec.eu/upload/pdf/notes52_internet.pdf

<http://magazynszum.pl/do-zobaczenia/z-nudow-i-dla-zabawy-michal-slezkin-w-piktogrambla>

Scenariusz powstał na podstawie warsztatów *Ćwiczenia z wyobraźni politycznej. Zaangażowanie współczesnych artystów w problemy społeczno-polityczne*, przygotowanych i przeprowadzonych przez Szymona Maliborskiego i Katarzynę Witt w Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie w ramach ogólnopolskiej konferencji dla nauczycieli, animatorów i edukatorów *Sztuka edukacji. Kultura w programach nauczania* 22–23 listopada 2013 roku.

Autorzy: Katarzyna Witt i Szymon Maliborski (Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie), Joanna Wojtulewicz (nauczycielka języka polskiego i wiedzy o kulturze w Technikum Gastronomiczno-Hotelarskim im. prof. S. Bergera w Warszawie, doradca metodyczny WCIES)

Koordinacja merytoryczna: Anna Zdzieborska (a.zdzieborska@zacheta.art.pl)

Redakcja: Joanna Baranowska

Projekt graficzny: Anna Piwowar

Tekst scenariusza dostępny na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa-Na tych samych warunkach 3.0 Polska.

Treść licencji na stronie: <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/>

Więcej informacji o konferencji *Sztuka edukacji. Kultura w programach nauczania*, w tym zdjęcia, materiały wideo i materiały edukacyjne: www.sztukaedukacji2013.pl

Więcej materiałów edukacyjnych dla nauczycieli dotyczących sztuki współczesnej, w tym filmy edukacyjne, scenariusze lekcji, gry itp.: www.otwartazacheta.pl

ORGANIZATORZY:

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

WSPÓLORGANIZATORZY:

Centrum
Sztuki
Współczesnej
Zamek
Ujazdowski

MUZEUM
sztuki
nowoczesnej
w warszawie

PATRONAT HONOROWY:

Patronat honorowy nad konferencją
objął Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Bogdan Zdrojewski oraz Minister Edukacji Narodowej
Krystyna Szumilas

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

MINISTER
EDUKACJI
NARODOWEJ

PATRONAT:

OŚRODEK
ROZWOJU
EDUKACJI

PATRONAT MEDIALNY:

SZTUKA

EDUKACJI

KULTURA

W PROGRAMACH

NAUCZANIA

KONFERENCJA

DLA NAUCZYCIELI,
ANIMATORÓW I EDUKATORÓW

22–23.11.2013

KARTY PAŃSTW

**BUDUJEMY NASZE
PAŃSTWO.**

**ZAJĘCIA INSPIROWANE
FILMEM *MUR I WIEŻA*
Yael BARTANY**

KARTA PAŃSTWA

(KOLOR ŻÓŁTY)

NAZWA:

SKŁAD PAŃSTWA:

1. OBYWATEL „A” (NEGOCJATOR)
2. OBYWATEL „B” (ZJEDNOCZYCIEL)
3. OBYWATEL „C” (PRZEDSTAWICIEL FEDERACJI)
4. OBYWATEL „D” (STARSZY OFICER)
5. OBYWATEL „E” (PROFESOR)

CHARAKTERYSTYKA:

Państwo Żółte jest różnorodne etnicznie i nie wszyscy identyfikujący się z nim obywatele zamieszkują jego granice. Jesteście federacją stanów różniących się pod względem wyznawanej religii czy poglądów. Współżyjecie jednak pokojowo, a wspólną tożsamość budujecie na poczuciu historii i próbie zachowania niezależności.

Jako państwo położone w sąsiedztwie dwóch aktywnych i agresywnych sąsiadów staracie się zachować poprawne relacje z każdym z nich i za wszelką cenę unikać ich wzajemnego porozumienia. Z Państwem Zielonym toczycie długotrwały spór dotyczący zasobów wodnych, które powinny być rozdzielane po równo. Ponadto skarżycie się, że rzeki przepływające w górnym biegu przez ten kraj przynoszą do Was wiele zanieczyszczeń, co związane jest z brakiem poszanowania środowiska w gospodarce Państwa Zielonego.

Z Państwem Czerwonym, od pewnego czasu neutralnym, próbujecie zbudować prawidłową relację. Nie zapominacie jednak, że w swojej historii doświadczyliście wielu prób narzucenia supremacji przez czerwonego sąsiada. Korzystając z tendencji separatystycznych, które przejawia mniejszość narodowa w Państwie Czerwonym, popieracie jej dążenia i pragnienie autonomii.

ZADANIA, CZYLI CO JEST DO ZROBIENIA?

- należy wymyślić nazwę państwa;
- należy przygotować kształt państwa (wyciąć go z żółtego kartonu);
- należy zaznaczyć w sposób wizualny charakterystyczną cechę Waszego państwa;
- należy się zorientować, co dzieje się wewnątrz kraju i wypracować pewną strategię działań w ramach polityki międzynarodowej.

KARTA OBYWATELA „A”

NEGOCJATOR

Twoim żywiołem jest dyplomacja i polityka. Przez długie lata zajmowałeś się podtrzymywaniem dobrego klimatu politycznego pomiędzy Twoim państwem a sąsiadami. Realizowana od pewnego czasu polityka równego dystansu dziś wydaje się mało skuteczna. Zwłaszcza w obliczu reform Twoich sąsiadów musisz podjąć wyzwanie i określić na nowo politykę zewnętrzną. Odczuwasz solidarność z mniejszością Państwa Czerwonego, do pokrewieństwa z którą przyznaje się wiele grup społecznych w Twoim własnym kraju.

Pamiętaj również, że zbyt silne popieranie tendencji separatystycznych czynionych przez mniejszość w Państwie Czerwonym zdecydowanie utrudni komunikację pomiędzy Wami. Ponadto musisz przemyśleć swój stosunek do sporu wodnego z Państwem Zielonym. Brak kompromisu i konflikt może zbliżyć je do Państwa Czerwonego. Czy potrafisz znaleźć sojusznika politycznego lub jakąś przeciwwagę dla tego sporu? Wyczuj sytuację i użyj wszelkich dostępnych metod, aby przemienić sytuację na Twoją/Waszą korzyść.

KARTA OBYWATELA „B”

ZJEDNOCZYCIEL

Mimo że mieszkasz w granicach terytorium Państwa Żółtego, wiele wskazuje na to, że jesteś spokrewniony z mieszkańcami górskiego obszaru znajdującego się obecnie we władaniu Państwa Czerwonego. Nie jesteś w tych odczuciach odosobniony, często spotykasz osoby, które uważają podobnie na swój temat. Mniejszość narodowa również spogląda tęsknym okiem w Waszym kierunku, wyczekując wsparcia i konkretnego działania. Jako osoba obdarzona zmysłem politycznym, dążysz do rozbudzenia świadomości w swoim państwie. Przy pomocy i wsparciu innych obywateli chcesz spierać się z Państwem Czerwonym o prawo do ziem zamieszkiwanych przez spokrewnioną z Tobą mniejszość.

Czy nazwiesz to okupacją i będziesz dążył do wyzwolenia, a następnie przyłączenia tego obszaru do swojego państwa? Wykorzystaj sytuację i sentyment narodu oraz jego niechęć do Waszego sąsiada. Poszukaj kontaktu z aktywistami z górskiego obszaru. Pamiętaj jednak, że polityczne działania mogą spowodować ostry konflikt.

KARTA OBYWATELA „C”

PRZEDSTAWICIEL FEDERACJI

Twój kraj składa się z federacji różnych nacji, które łączy wspólna pamięć i historia oraz interes gospodarczy. Jesteś oficjalnym przedstawicielem jednej z nich. Jako członek wspólnoty mający za zadanie dbać o jej rozwój ekonomiczny i polityczny, musisz wypracować kompromis z Państwem Czerwonym. Bliskość i wielkość sąsiada sprawia, że jest on idealnym odbiorcą towarów, których sprzedaż napędza Waszą gospodarkę. Chłonność tego rynku i wynikające z niej korzyści każą Ci w bardzo ostrożny sposób odnosić się do wszelkich krytyk wobec sposobu, w jaki Państwo Czerwone traktuje swoje mniejszości. Potencjalny konflikt mógłby na długie lata zablokować wymianę handlową ponad granicami. Utrzymywanie dobrych stosunków z jednym z sąsiadów pozwala również w bardziej zdecydowany sposób poczynać sobie z innym.

KARTA OBYWATELA „D”

STARSZY OFICER

W Twojej rodzinie tradycje wojskowe przechodzą z ojca na syna. Kontynuowane już od kilku pokoleń, wywierały znaczący wpływ na Twoje wychowanie i ukształtowały Twój sposób postrzegania rzeczywistości. Jesteś przekonany, że jedynie silne państwo jest w stanie wymóc na innym kraju respektowanie jego racji. Niekoniecznie chodzi tutaj o wojnę jako metodę uprawiania polityki, ale perswazja poparta odpowiednimi faktami natury wojskowej może dużo zdziałać. Przez obcowanie od najmłodszych lat ze środowiskiem żołnierzy wyniosłeś z domu niechęć do Państwa Czerwonego. Być może spowodowane jest to zaszłościami z historii, gdy podczas ostatniego konfliktu, za czasów służby Twojego ojca, dało Wam ono nieźle w kość. Pragnąłbyś się trochę odegrać, choć nie nazywasz tego chęcią zemsty. Twoim zdaniem należałoby przewyciężyć drażliwe kwestie, jakie dzielą Was z Państwem Zielonym, i poprzez to zapewnić sobie większą swobodę manewru wobec drugiego sąsiada.

KARTA OBYWATELA „E”

PROFESOR

Jesteś autorytetem w wielu dziedzinach oraz masz gruntowną wiedzę z zakresu historii swojego państwa. Z tej to przyczyny jesteś osobą powszechnie szanowaną i docenianą, a pozostali obywatele liczą się z Twoim zdaniem. Inaczej niż większość społeczeństwa nigdy nie przejawiałeś tendencji do nadmiernych uproszczeń czy myślenia w czarno-białych kategoriach. Zawsze uważałeś, że historia oferuje więcej niż dwie możliwości. Zgodnie ze swoim sposobem myślenia nie dajesz się wciągnąć w polityczne rozgrywki mające na celu zawiązanie niepokojących sojuszy czy opowiedzenie się za jednym państwem przeciw drugiemu. Jak twierdzisz – słusznie zresztą – możliwa jest trzecia droga. Zbadaj alternatywne wobec dominujących możliwości rozwoju Twojego państwa i spróbuj przekonująco je wyłożyć.

KARTA PAŃSTWA

(KOLOR POMARAŃCZOWY)

NAZWA:

SKŁAD PAŃSTWA:

1. OBYWATEL „A” (WYWIAD)
2. OBYWATEL „B” (STUDENT)
3. OBYWATEL „C” (PREZYDENT)
4. OBYWATEL „D” (PREMIER)
5. OBYWATEL „E” (ARTYSTA)

CHARAKTERYSTYKA:

Państwo Pomarańczowe zajmuje rozległe obszary terytorialne. To egzotyczny kraj, powstały na podwalinach unii dwóch legendarnych plemion, które postanowiły w pewnym momencie zjednoczyć swoje siły. Obecnie historyczne rozróżnienie nie ma większego znaczenia, państwo składa się z jednolitej etnicznie ludności. W Państwie Pomarańczowym funkcjonuje system parlamentarno-gabinetowy. W ostatnich latach doszło do ciekawej sytuacji, w której między prezydentem a premierem rozgrywa się istny spektakl władzy oparty na narastającym sporze.

Konflikt między przedstawicielami władzy można w dużej mierze przełożyć na pewien szerszy spór funkcjonujący w społeczeństwie. W uproszczeniu ludność podzielona jest na dwa obozy: tych, którzy pragną państwa otwartego, nowoczesnego i tolerancyjnego, oraz tych, którzy woleliby pozostać przy tradycyjnych wartościach. Przy różnych okazjach poglądy te są manifestowane na ulicach państwa, co sprawia, że dochodzi do poważnych zamieszek.

Podział mentalny przekłada się również na podział terytorialny, a dwie strony sporu zamieszkują dwie części państwa – Północ i Południe.

Państwo Pomarańczowe charakteryzuje się wyjątkowo pokojowym nastawieniem do innych krajów, zwrócone raczej w stronę wewnętrznych antagonizmów – nie jest zainteresowane pozyskiwaniem znaczących sfer wpływów za granicą.

Jednocześnie Państwo Pomarańczowe samo jest obiektem tego typu zabiegów. Korzysta ze wsparcia Państwa Niebieskiego, które przy okazji napięć, w jakie obfitowały ostatnie tygodnie, dość wyraźnie zaangażowało swoje siły. Z pewnością Państwo Niebieskie, rządzone przez Sekretarza Partii, nie pozostanie w tych działaniach bezinteresowne. Strona konfliktu postulująca wizję państwa nowoczesnego z zazdrością przygląda się życiu w Państwie Niebieskim.

ZADANIA, CZYLI CO JEST DO ZROBIENIA?

- należy wymyślić nazwę państwa;
- należy przygotować kształt państwa (wyciąć go z pomarańczowego kartonu);
- należy zaznaczyć w sposób wizualny charakterystyczną cechę państwa;
- należy się zorientować, co dzieje się wewnątrz kraju, i wypracować pewną strategię działań w ramach polityki międzynarodowej.

KARTA OBYWATELA „A”

WYWIAD

Należysz do wywiadu Kraju Pomarańczowego, który znajduje się obecnie na celowniku jednego z sąsiednich państw. Problemy wewnętrzne odwracają uwagę od tego, co dzieje się na świecie. Jednak jako doświadczony profesjonalista doskonale zdajesz sobie sprawę z tego, że problemy lokalne bardzo szybko stają się słabością, którą ktoś może wykorzystać. Postaraj się wy badać wszelkie zamiary i plany Państwa Niebieskiego, a następnie sam zdecyduj, komu zechcesz przekazać zdobyte informacje.

KARTA OBYWATELA „B”

STUDENT

Jako młody, światły człowiek jesteś zaangażowany w to, co dzieje się aktualnie w Państwie Niebieskim. Znajdujesz się jednak w takim momencie swojego życia, w którym nie potrafisz, a może nawet nie chcesz składać jednoznacznych deklaracji politycznych. Podziały i ostre spory wciąż pozbawione są dla Ciebie racji bytu. Chciałbyś z całych sił wpłynąć na sytuację konfliktową. Choć jeszcze nie jesteś pewny, czy istnieje możliwość osiągnięcia jakiegokolwiek konsensu, obiecałeś sobie, że zrobisz wszystko, co w Twojej mocy, aby rozeznać się wśród przeciwstawnych postulatów, żądań i oskarżeń.

KARTA OBYWATELA „C”

PREZYDENT

Początkowo wydawało Ci się, że różnice zdań pomiędzy Tobą o premierem są jedynie kwestią zwykłych sympatii i antypatii politycznych, tak charakterystycznych dla stosunków pomiędzy partiami. Różnice rosły jednak z dnia na dzień, aż stało się jasne, że reprezentujecie dwa zupełnie odmienne modele państwa. Twoim zdaniem próba wprowadzenia modelu „nowoczesnego” państwa jest pogwałceniem przeszłości i tradycji, z której obywatele powinni być dumni. Separacja i podziały społeczeństwa sprzyjają osłabieniu autorytetu, ale i suwerenności państwa. W ramach prób zażegnania kryzysu zgodziłeś się na pomoc i mediację Państwa Niebieskiego. Powoli przeczuwasz jednak, że ta dyplomatyczna interwencja może przynieść opłakane skutki. Musisz wysondować intencje Państwa Niebieskiego oraz dowiedzieć się jak najwięcej o jego relacjach z premierem. Być może groźba podziału kraju staje się całkiem realna.

KARTA OBYWATELA „D”

PREMIER

Już od wczesnego dzieciństwa atmosfera w tradycyjnym i zapatrzonym w przeszłość kraju wydawała ci się nieco duszna. Od młodości, kiedy to odbyłeś pierwszą zagraniczną podróż, darzyłeś prawie bezgranicznym zachwytem nowoczesny styl życia i funkcjonowania Waszego niebieskiego sąsiada. Gdy zostałeś premierem, z całych sił zapagnąłeś w podobnym duchu przebudować własne państwo. Gdy popadłeś w konflikt z prezydentem i jego otoczeniem, postanowiłeś uciec się do międzynarodowego arbitrażu i przy pomocy wspomnianego sąsiada ustabilizować sytuację. Jaki efekt przyniesie ta braterska pomoc, przekonasz się już wkrótce. Pamiętaj jednak, że masz wpływ na to, co się wydarzy.

KARTA OBYWATELA „E”

ARTYSTA

Jesteś artystą sztuk wizualnych, a w Twojej praktyce twórczej bardzo często odnosisz się do problemów społecznych. Jesteś aktywnym uczestnikiem debaty publicznej. Twoja przewaga nad innymi polega na tym, że jesteś osobą niezwykle wrażliwą, ale jednocześnie potrafiącą patrzeć na otaczającą rzeczywistość w sposób trzeźwy i krytyczny. Nie wystarczy ci opowiedzenie się po którejś ze stron konfliktu. Potrafisz wyrażać swoje niezadowolenie, ale robisz to tylko po to, aby podjąć głęboką refleksję nad tym, jak rozwiązać pewne problemy. W Kraju Pomarańczowym ludzie potrzebują takich jak Ty – jesteś kimś, kto patrzy trochę z boku, stoi ponad podziałami i przede wszystkim zawsze ma na względzie szacunek dla drugiego człowieka i jego szczęście.

KARTA PAŃSTWA

(KOLOR CZERWONY)

NAZWA:

SKŁAD PAŃSTWA:

1. OBYWATEL „A” (MNIJSZOŚĆ NARODOWA)
2. OBYWATEL „B” (AKTYWISTA)
3. OBYWATEL „C” (BIZNESMEN)
4. OBYWATEL „D” (ŻOŁNIERZ)
5. OBYWATEL „E” (PREZYDENT)

CHARAKTERYSTYKA:

Wasze państwo ma bardzo długą tradycję. Wyrosło na gruncie strategii podboju i przemocy. Przez wieki jako potęża militarna podbijało słabsze plemiona, co doprowadziło do znacznego powiększenia pierwotnych terytoriów. Przez lata rządzone było przez charyzmatycznych, autorytarnych dowódców.

Obecnie, po dokonaniu rewolucji społecznej, rządy autorytarne zostały obalone. Zastąpił je ustrój demokratyczny, który funkcjonuje w ramach systemu prezydenckiego.

Transformacja ustrojowa to dopiero początek zmagania z problemami, jakie narastały za czasów państwa opresji i siły militarnej. Przede wszystkim musicie zmierzyć się z problemem mniejszości narodowej, która domaga się utworzenia niepodległej republiki. Rezygnacja z terenów, o które zabiega mniejszość, byłaby dla państwa wyjątkowo niekorzystna. To region o szczególnych walorach krajobrazowych, położony wśród wysokich gór i malowniczych przełęczy, jedyny atrakcyjny ośrodek turystyczny państwa. Zajmuje 1/3 powierzchni kraju w części południowej.

Czy zdołacie wynegocjować rozwiązanie zadowalające obydwie strony? Czy jesteście w stanie zaproponować warunki współżycia, które zostaną zaakceptowane przez przedstawicieli mniejszości narodowej? Pozostałe państwa pamiętają czasy imperialistycznej polityki prowadzonej w ramach starego porządku. Międzynarodowa opinia wywiera nacisk na Wasze państwo, domagając się rozwiązania tej kwestii i wspierając wysiłki mniejszości.

ZADANIA, CZYLI CO JEST DO ZROBIENIA?

- należy wymyślić nazwę państwa;
- należy przygotować kształt państwa (wyciąć go z czerwonego kartonu);
- należy zaznaczyć teren sporny (używając np. starych map ukształtowania terenu) oraz nazwać;
- należy rozwiązać problem związany z mniejszością narodową, a także ustalić politykę oraz strategię działań na arenie międzynarodowej.

KARTA OBYWATELA „A”

PRZEDSTAWICIEL MNIEJSZOŚCI NARODOWEJ

Jesteś reprezentantem mniejszości narodowej państwa, które przed wiekami, w wyniku imperialistycznej polityki, zawłaszczyło terytorium Twojego narodu. Tereny zamieszkiwane od wieków przez Twoich przodków stanowią niezwykle malownicze obszary pasm wysokogórskich szczytów, funkcjonujących obecnie jako turystyczna perełka.

Twój naród został w znacznej mierze pozbawiony własnej tożsamości w wyniku stosowania ucisku i przymusu. Bogata kultura została zredukowana i zepchnięta wyłącznie do sfery prywatnej. Z powodu obecnie panujących stosunków kapitalistycznych ludziom żyje się coraz ciężiej. Drobne gospodarstwa agroturystyczne, pensjonaty, niewielkie przedsiębiorstwa i prywatny handel zostały zrujnowane przez wielki kapitał napływający ze strony inwestorów z północnej części kraju.

Jako wspólnota stanowiąca aż 25% ludności domagacie się utworzenia samodzielnego państwa, które w zgodzie z tradycją i poszanowaniem dla własnych wartości i możliwości będzie stanowiło niezależny byt. Jako reprezentant musisz przede wszystkim podjąć dialog z władzami państwa. Efekty pertraktacji mogą być różne, nie zapominaj jednak, że możesz postarać się znaleźć sojuszników – na początek zorientuj się czy wśród obywateli państwa są tacy, którzy są w stanie poprzeć Twoje postulaty. Ostatecznie zawsze możesz odwołać się do opinii międzynarodowej – państwa sąsiadujące również pamiętają straty na rzecz Państwa Czerwonego i podważają zasadność przynależności niektórych terenów. Możesz zorientować się, jak wyglądają problemy mniejszości narodowych w pozostałych państwach.

KARTA OBYWATELA „B”

AKTYWISTA

Jesteś obywatelem Państwa Czerwonego. Wychowywałeś się w dużym, wielokulturowym mieście. Dużo podróżujesz, często zmieniając miejsce zamieszkania, a granice Twojego państwa nie są dla Ciebie żadną barierą. Twoje działania to nie tylko eksplorowanie różnorodnych kultur i tradycji, ale także zaangażowanie w problemy społeczne. Uczestniczysz w rozmaitych ruchach i projektach na rzecz potrzebujących. Jesteś osobą wrażliwą, otwartą i dążącą do bezkompromisowych rozwiązań.

Zrobiłeś już wiele dobrego na świecie, przebywając w różnych miejscach, teraz czas zająć się lokalnymi problemami. Konflikt w Państwie Czerwonym narasta, zaostrzają się nastroje społeczne. Zapoznaj się z sytuacją w kraju, wypracuj swoje stanowisko, a następnie zastanów się, jakie są cele Twoich działań. Jako podróżnik i osoba dobrze zorientowana w sytuacji międzynarodowej możesz wykorzystać swoją wiedzę i łatwość nawiązywania kontaktów.

KARTA OBYWATELA „C”

BIZNESMEN

Jesteś członkiem zarządu wielkiej korporacji z branży budowlanej i wydobywczej. Jako osoba wiele od siebie wymagająca bardzo angażujesz się w swoją pracę, która jest dla Ciebie najważniejszym polem aktywności. Pragniesz, aby Twój kraj rozwijał się i wzbogacał, utrzymując kontakty międzynarodowe.

Z całych sił wspierasz rozwój nowego systemu gospodarczego, widząc w nim szansę na wzmocnienie pozycji państwa i zapewnienie dostatniego i spokojnego życia obywateli. Jesteś przy tym przekonany, że dla realizacji tego celu warto ponosić wyrzeczenia, a zmiany – choć trudne i być może bolesne – muszą być kontynuowane. Jednym z obszarów, w których chciałbyś prowadzić swoją działalność, jest budowa hoteli, SPA i innych ośrodków wypoczynkowych na południu kraju, w atrakcyjnej górskiej lokalizacji. Tylko czekasz, aż pojawią się tam tłumy turystów z kraju i z zagranicy.

KARTA OBYWATELA „D”

ŻOŁNIERZ

Jak przystało na osobę pochodzącą z rodziny o bogatych tradycjach wojskowych, cenisz dyg i porządek. Uważasz, że najlepszym sposobem na zapewnienie spokoju są silne rządy, mające oparcie w silnej armii, dzięki której Twój kraj przez tak długi czas liczył się w świecie.

Jesteś bardzo przywiązany do dokonań Twoich przodków, którzy wpoili Ci szacunek dla ziemi, o którą walczyli. Nie aprobujesz dokonujących się aktualnie zmian. Uważasz, że obecnym politykom brak zdecydowania, a kompromisy są czymś, co nikogo tak do końca nie zadowala. Angażujesz się jednak w politykę i jako osoba o dużym autorytecie społecznym masz wpływ na opinię publiczną. Pragniesz państwa silnego i zwartego pod względem terytorialnym, co potwierdza tylko linię polityki zapoczątkowanej przez Twoich przodków.

KARTA OBYWATELA „E”

PREZYDENT

Jako pierwszy w historii przedstawiciel władzy demokratycznej zostajesz postawiony przed wyjątkowym wyzwaniem. Starasz się maksymalnie pogodzić sprzeczne interesy i aprobując polityczny kompromis, zawsze usiłujesz dążyć do konsensu. Z jednej strony jesteś świadom tradycji państwa, od której nie da się radykalnie odciąć. Z drugiej strony zależy Ci na tym, aby przemiana ustrojowa była dopiero początkiem gruntownej przebudowy struktur, zarówno politycznych, jak i społecznych oraz mentalnych.

Jako przedstawicielowi nowego porządku zależy Ci również na opinii międzynarodowej. Zastanów się nad możliwościami ocieplenia wizerunku swojego państwa. Problem terenów podbijanych i zawłaszczanych przez Państwo Czerwone od wielu lat wzbudza wiele kontrowersji. Jednocześnie utrata 1/3 terytorium na rzecz nowego, niezależnego państwa byłaby wyjątkowo niekorzystna. Oznaczałaby pozbawienie Państwa Czerwonego regionu o ogromnym potencjale.

KARTA PAŃSTWA

(KOLOR ZIELONY)

NAZWA:

SKŁAD PAŃSTWA:

1. OBYWATEL „A” (PRZEDSTAWICIEL KONCERNU DRZEWNEGO)
2. OBYWATEL „B” (CZŁONEK RADY STARSZYCH)
3. OBYWATEL „C” (CZŁONEK RADY STARSZYCH)
4. OBYWATEL „D” (DZIAŁACZ PARTII EKOLOGICZNEJ)
5. OBYWATEL „E” (DELEGAT MIEJSKI)

CHARAKTERYSTYKA:

Ziemia, na której przed wiekami postanowili się osiedlić Wasi przodkowie, okazała się bardzo żyzna i urodzajna. Dysponujecie również ogromnymi lasami i rezerwami surowców, nic więc dziwnego, że staliście się państwem zasobnym w żywność. Eksportujecie to, co cenne, wymieniając jednocześnie drewno i inne zasoby naturalne na technologie i surowce energetyczne. Trzeba jednak przyznać, że w wyniku zachłannej eksploatacji i nadmiernego rozwoju przemysłu pogorszył się stan środowiska w kraju. Dalsze postępowanie w tym kierunku może grozić katastrofą ekologiczną. W wyniku tego spora część obywateli pragnie zmian w strategii rozwoju państwa i przekierowania aktywności. Czy jednak zahamowanie rozwoju gospodarki opartej na eksporcie nie przyniesie jeszcze gorszych rezultatów? Sytuacja kryzysowa wzmaga w robotniczym społeczeństwie egoistyczne nastroje.

Dodatkową kwestią komplikującą sytuację są skargi Waszego sąsiada, który zgłasza pretensje do terenów bogatych w zasoby wodne. Wiąże się to również z faktem zanieczyszczenia rzek i jezior poprzez nadmierne używanie nawozów. Jednocześnie zasoby i szlaki wodne są niezbędne i muszą być stale wykorzystywane, jeżeli chcecie dalej podtrzymywać gospodarkę opartą na eksporcie. Poza tym część działań sąsiada ma na celu osłabienie Waszego państwa i zapanowanie nad jego złożami. Problem rozwiązania konfliktu pozostaje otwarty.

Jako państwo, w którym zasadniczą władzę sprawuje Rada Starszych złożona z najbogatszych obywateli, musicie znaleźć sposób rozwiązania tych zasadniczych dla Was problemów. Dość powiedzieć, że prócz obywateli pragnących zmian i ugody z Państwem Żółtym, są również i tacy, którym nie opłacają się kompromisy.

ZADANIA, CZYLI CO JEST DO ZROBIENIA?

- należy wymyślić nazwę państwa;
- należy przygotować kształt państwa (wyciąć go z zielonego kartonu);
- należy zaznaczyć charakterystyczne cechy krajobrazu wskazane w opisie;
- należy rozwiązać problem związany z sytuacją gospodarczą kraju oraz obrać sojusznika, z którym będziecie współdziałać i określić politykę zagraniczną.

KARTA OBYWATELA „A”

PRZEDSTAWICIEL KONCERNU

Twoja rodzina od pokoleń zajmuje się przemysłem drzewnym. Tartaki, lasy i przecinki to miejsca, w których czujesz się najlepiej. Nic więc dziwnego, że ten kierunek rozwoju państwa wydaje Ci się oczywisty.

Doceniasz piękno przyrody, ale traktujesz ją trochę instrumentalnie, jako bazę surowców. Zapotrzebowanie na drewno jest dla Ciebie nie tylko sprawą naturalną, ale również niezbędną z ekonomicznego punktu widzenia. Nie bardzo wyobrażasz sobie, aby porzucić ten styl życia. Zwłaszcza że obróbka drzewa jest tradycyjną profesją, którą Twoja rodzina zajmuje się od pokoleń. Pragniesz doprowadzić do przyjęcia ustawy, która zezwoli na wycinkę lasów objętych dotychczas zakazem eksploatacji. Chętnie poszedłbyś jeszcze dalej i skorzystał z zasobów ulokowanych tuż za granicą Waszego państwa.

KARTA OBYWATELA „B”

CZŁONEK RADY STARSZYCH

Jako osoba współodpowiedzialna za losy swojego państwa stoisz przed sporym dylematem. Rozwój oparty na nadmiernym eksporcie surowców (zwłaszcza lasów, ziemi i kopalin) powoduje nadwężenie środowiska naturalnego oraz potencjalny konflikt z Państwem Żółtym. Wycinka lasów i masowe nawożenia mogą również w długotrwałej perspektywie doprowadzić do wyczerpania Waszego potencjału ekonomicznego. Z drugiej strony zdajesz sobie sprawę, jak trudno byłoby przestawić kraj na inną drogę rozwoju oraz jak duży opór mogłoby to wywołać wśród dużej grupy ludności zatrudnionej w przemyśle i mającej wpływ na politykę państwa. Mogłoby to wywołać niepokoje i rozruchy lub znaczący odpływ ludności wyjeżdżającej za pracą poza granice kraju. Skąd poza tym oczekiwać pomocy w procesie transformacji? Czy warto wiązać się z Państwem Niebieskim sojuszem, który oznacza wspieranie go na arenie międzynarodowej i akceptowanie jego posunięć?

KARTA OBYWATELA „C”

CZŁONEK RADY STARSZYCH

Zdecydowanie popierasz interesy grupy obywateli dążących do podtrzymania status quo, zwłaszcza że sam czerpiesz spore dochody z eksploatacji i eksportu surowców. Rozwiązanie problemów, przed którymi stoi Twoja wspólnota, widzisz nie w kosztownych inwestycjach, które mogą pozostać nieopłacalne, lecz w zasobach surowcowych waszego sąsiada. W tym celu pragniesz doprowadzić do sojuszu i współpracy z Państwem Czerwonym, nie kryjąc podziwu dla jego wcześniejszych sukcesów militarnych. Współdziałanie znacząco zwiększa szanse na dominację. Być może rozwiązałyby to również problem odpływu ludności, która dzięki kolonizacji i zagospodarowaniu nowych terenów nie musiałaby poszukiwać pracy poza granicami Twojego państwa.

KARTA OBYWATELA „D”

DZIAŁACZ PARTII EKOLOGICZNEJ

Jesteś wykształconym i zaznajomionym ze światem obywatelem. Dostrzegasz problemy swojej ojczyzny związane z jej modelem gospodarki opartej na rabunkowo eksploatowanych surowcach.

Widzisz zagrożenie płynące z tego sposobu gospodarowania. Jesteś głosiicielem poglądu, że rozwiązaniem problemu powinno być radykalne ograniczenie eksploatacji surowców, a co za tym idzie – konieczność zmian w strukturze zajęć ludności. Stawiasz na nowe technologie, edukację i innowacyjność. Chcesz podjąć wyzwanie i spróbować reform. Obawiasz się jednak, czy znajdziesz wystarczające poparcie, aby swój program zrealizować szybko i skutecznie. Nie zapominasz wszak o ryzyku, które wpisane jest w duże i trudne przedsięwzięcia. Bez znacznej pomocy międzynarodowej może Ci się nie udać. Z ciekawością zerkasz na to, co dzieje się w Państwie Niebieskim, które poprzez rozwój technologii przeżywa okres prosperity. Może Twoi sąsiedzi zechcieliby udzielić Wam kredytu oraz podzielić się wiedzą? Byłoby to rozwiązanie, które pozwoliłoby uniknąć konfliktu z Państwem Żółtym. Oczywiście taka możliwość wymaga sojuszu i zgody na poczynania Niebieskich względem Pomarańczowych. Ta droga jest tym trudniejsza, że znaczna część społeczeństwa widzi rozwiązanie kłopotów nie w zmianie systemu gospodarki, ale w ekspansji i pozyskaniu nowych źródeł surowców.

KARTA OBYWATELA „E”

DELEGAT MIEJSKI

Jesteś realistą. Dobrze orientujesz się w polityce i wiesz, że proces przemiany Twojego kraju musi oprzeć się na poparciu i pomocy jednego z sąsiadów. Reprezentujesz grupę pragmatycznie usposobionych mieszkańców państwa. Wasz głos może być decydujący dla kierunku działania, jaki zatwierdzi Rada Starszych. Jako przedstawiciel klasy średniej zdajesz sobie sprawę, że pozostawienie spraw w rękach przemysłu i jego pracowników poskutkuje polityką ekspansji i próbą nawiązania sojuszu z Państwem Czerwonym. Z kolei związek z Państwem Niebieskim i uzależnienie reform od kredytów płynących z tego kraju może nadmiernie wzmocnić jego pozycję na arenie międzynarodowej i sprzyjać jego dominacji. Nie robiąc nic, narażasz się na ryzyko niezadowolenia społecznego, dużą migrację i odpływ młodego pokolenia poza granice państwa.

KARTA PAŃSTWA

(KOLOR NIEBIESKI)

NAZWA:

SKŁAD PAŃSTWA:

1. OBYWATEL „A” (SEKRETARZ PARTII)
2. OBYWATEL „B” (MINISTER DYPLMACJI)
3. OBYWATEL „C” (DZIENNIKARZ)
4. OBYWATEL „D” (OPOZYCYJONISTA)
5. OBYWATEL „E” (PISARZ)

CHARAKTERYSTYKA:

Chociaż Państwo Niebieskie jest raczej niewielkie, w skali świata jest państwem, które osiągnęło najwyższy poziom rozwoju. To twór stosunkowo młody, który powstał w wyniku zasiedlenia terenów pustynnych. Nastąpiło to w czasach, kiedy inne kraje przechodziły kolejne kryzysy. Założenie państwa związane było z wielkimi inwestycjami. Wpompowanie ogromnego kapitału zagranicznego znajduje swoje odbicie w dzisiejszym wizerunku – państwo jest bardzo silnie zurbanizowane i ultranowoczesne. Zbudowane od podstaw i pozbawione błędów historii, jednocześnie nie ma wyraźnej tożsamości. Można powiedzieć, że jest państwem multikulturowym, jednak fale imigracji to przede wszystkim napływ doskonale wykształconej ludności.

Wysoki rozwój technologiczny sprawia, że Państwo Niebieskie nie tylko zapewnia swoim obywatelom dogodne warunki życia, ale jest również doskonale przygotowane pod względem militarnym. Posiada najnowocześniejszą broń i świetnie wyszkoloną armię.

Na pierwszy rzut oka Kraj Niebieski jawi się jako otwarte, zmodernizowane i samowystarczalne państwo opływające w dostatek. Taki wizerunek kreowany jest przez władze i choć jest to w dużej mierze prawda, wizja ta nie uwzględnia wyjątkowo ekspansywnej polityki zagranicznej. Jest ona wyciszana i retuszowana. Media i inne domeny publicznej działalności pozostają pod kontrolą państwa. Posługują się jednak tak wysoko rozwiniętymi technikami manipulacji wrośniętymi w codzienny rytm życia, że dla obywateli pozostają niemal niezauważalne.

Państwo Niebieskie ma status demokratyczny, jednak, jak wiadomo, istnieją różne mutacje tego ustroju. Pomimo zachowania pozorów istnienia demokratycznych struktur państwem rządzi Partia Rozwoju. Tworzą ją wyspecjalizowani naukowcy i eksperci z rozmaitych dziedzin wiedzy. Na czele partii stoi Sekretarz, mający wyjątkowo ambitne plany.

ZADANIA, CZYLI CO JEST DO ZROBIENIA?

- należy wymyślić nazwę państwa;
- należy przygotować kształt państwa (wyciąć go z niebieskiego kartonu);
- należy zaznaczyć w sposób wizualny charakterystyczną cechę Waszego państwa;
- należy się zorientować, co dzieje się wewnątrz kraju i wypracować pewną strategię działań w ramach polityki międzynarodowej.

KARTA OBYWATELA „A”

SEKRETARZ PARTII

Sekretarz Partii Rozwoju praktycznie odgrywa rolę głowy państwa. Funkcja ta nie jest jednak ograniczona do zadań reprezentacyjnych. Wręcz przeciwnie – posiadasz władzę wykonawczą, którą starasz się tuszować poprzez sterowanie partyjnymi funkcjonariuszami i stosowanie pośrednich form podejmowania decyzji. Masz w rękach również media – krótko mówiąc, wszystko jest pod kontrolą.

Cieszysz się dużym autorytetem wśród obywateli, którzy cenią sprawne funkcjonowanie państwa, nieustanny rozwój oraz poczucie bezpieczeństwa. Podejmujesz wiele działań niedostępnych dla opinii publicznej. Jednym z nich jest włączenie się w konflikt w Państwie Pomarańczowym, w którym od dłuższego czasu o charakter państwa walczą ze sobą dwa stronnictwa. Twoja decyzja sprawiła, że w Państwie Pomarańczowym stacjonują wojska Państwa Niebieskiego. Uzasadniasz ją potrzebą „krzewienia demokracji” w kraju, w którym przynajmniej w teorii część społeczeństwa uciskana jest przez drugą. W rzeczywistości jest to tylko przykrywką. Masz ambitne zamiary powiększenia swojego terytorium. Zdajesz sobie sprawę z tego, że konflikt w sąsiednim państwie w połączeniu z siłą militarną, jaką niewątpliwie posiadasz, jest okazją do pozyskania dodatkowej strefy wpływów.

Musisz działać ostrożnie, ponieważ obywatele Państwa Niebieskiego nie będą zadowoleni z tego typu posunięć, co może nadwerżyć Twój autorytet i podważyć zasadność Twoich poczynań. Na szczęście niewielu z nich zdaje sobie sprawę z tego, co się dzieje. Jednocześnie w każdej chwili mogą znaleźć się tacy, którzy postanowią zmienić ten stan rzeczy. Czy potrafisz dokonać kolejnej manipulacji faktami? Musisz przede wszystkim wy badać nastroje społeczne w kraju, ale też być na bieżąco z sytuacją w Kraju Pomarańczowym. Pomoże Ci w tym Minister Dyplomacji, odpowiedzialny za kontakty między państwami.

KARTA OBYWATELA „B”

MINISTER DYPLMACJI

Objęcie posady ministra w Kraju Niebieskim było szczytem Twoich marzeń. Udało Ci się to osiągnąć, jednak okazało się, że Państwo Niebieskie nie do końca funkcjonuje tak, jak sobie to wcześniej wyobrażałeś. Wymarzona posada związana jest z dużym obciążeniem emocjonalnym, masz poczucie rozdarcia między względami praktycznymi a moralno-etycznymi. Wszystko spowodowane jest tym, że należysz do kręgu wtajemniczonych, którzy działają w imię polityki Sekretarza Partii.

Ostatnim posunięciem Sekretarza była decyzja o umieszczeniu wojsk Państwa Niebieskiego w Kraju Pomarańczowym. Nie zostało to podane oficjalnie do opinii publicznej; przepływ informacji z zagranicy jest blokowany przez odpowiednie organy. Dla Sekretarza jesteś osobą zaufaną. Spróbuj dowiedzieć się, jakie są jego rzeczywiste zamiary i jakie znaczenie ma zaangażowanie się w konflikt w Kraju Pomarańczowym. Jako minister prawdopodobnie będziesz zmuszony do prowadzenia pertraktacji ze skonfliktowanym sąsiadem. Jeśli zdecydujesz się być wiernym współpracownikiem Sekretarza, musisz uważać na tych, którzy zechcą objawić społeczeństwu prawdę.

KARTA OBYWATELA „C”

DZIENNIKARZ

Jesteś dziennikarzem z prawdziwego zdarzenia. Nie tylko rzetelnym i wszechstronnie wykształconym, ale też wierzącym w misję cywilizacyjną tej profesji. Potrafisz kosztem prestiżu czy popularności wyrażać otwarty głos sprzeciwu. Co prawda jesteś obywatelem Państwa Niebieskiego, ale podróżujesz po całym świecie i właściwie nie czujesz się szczególnie przywiązany do jednego miejsca.

Przy okazji ostatniego pobytu w sąsiednim Państwie Pomarańczowym dowiedziałeś się, że stacjonują tam wojska Twojej ojczyzny. Kraj ten od lat pogrążony jest w narastającym nieustannie konflikcie toczącym się wewnątrz podzielonego na dwa obozy społeczeństwa. W Państwie Niebieskim nic się o tym nie mówi, a społeczeństwo żyje w błogiej nieświadomości poczynąń Sekretarza Partii. Musisz koniecznie dowiedzieć się, jakie są jego zamiary i dlaczego prowadzi ukryte działania. Pamiętaj, że Sekretarz oraz jego współpracownicy do perfekcji opanowali techniki manipulacji. Lepiej nie zdradzać na samym początku wiedzy, jaką posiadasz. Możesz też wykorzystać swoje znajomości w Kraju Pomarańczowym lub poszukać sprzymierzeńców we własnym kraju. Działajcie subtelnie, tak jak robi to sam Sekretarz...

KARTA OBYWATELA „D”

OPOZYCYJONISTA

Jesteś młodym działaczem politycznym. Partia, do której należysz, jest głównym antagonistą rządzącej Partii Rozwoju. Nie podoba Ci się rodzaj sprawowania władzy przez Sekretarza. Jeśli chodzi o Twoje polityczne postulaty, zależy Ci na wcieleniu w życie prawdziwych zasad demokracji. Poszukujesz sytuacji, w której Partia Rozwoju mogłaby zostać skompromitowana, a jej uprawomocnienie podważone. W tym celu najlepiej byłoby znaleźć kogoś, komu również będzie nam tym zależało, lub kogoś kto jest wtajemniczony w plany i zamiary Partii Rozwoju....

W kwestii polityki zagranicznej masz dość kontrowersyjne poglądy – uważasz, że Państwo Niebieskie, zajmujące niewielkie obszary terytorialne, powinno powiększać się kosztem innych regionów. W Twoim przekonaniu Państwo Niebieskie, jako najbardziej nowoczesne i technologicznie doskonałe, powinno otaczać opieką tereny mniej rozwinięte. Wśród przedstawicieli władz państwa również jest ktoś, kto myśli w podobny sposób.

KARTA OBYWATELA „E”

PISARZ

Choć jesteś pisarzem o międzynarodowej sławie, obecnie zajmujesz się głównie publicystyką. Niedawno wróciłeś z długiej i dalekiej podróży, dlatego nie do końca orientujesz się, co dzieje się w kraju. Społeczeństwo Państwa Niebieskiego darzy cię sporym zaufaniem, a Twój autorytet sprawia, że masz duży wpływ na opinię publiczną. Jedno wiesz na pewno – atmosfera konfliktu wisi w powietrzu. Choć Państwo Niebieskie cieszy się względnym pokojem od wielu lat, a wszelkie kryzysy je omijają, coś ewidentnie się nie zgadza. Czy zdołasz wytropić nadużycia władzy? A może to właśnie partia rządząca przechodzi momenty zwątpienia w swoje poczynania? Pamiętaj, że to, co będziesz miał do powiedzenia, może mieć duże znaczenie dla przeciętnych obywateli Państwa Niebieskiego.